

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 115

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2022 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Anlaşma Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 493182 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2022)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması" 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanmıştır.

Türkiye ile Sırbistan arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-106810

25 Haziran 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Ekim 2015 tarihinde Antalya’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/10/2019

Esas No: 2/2022

Karar No: 72

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”, 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2022 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 10/10/2019 tarihli 11’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Sırbistan arasında, hava trafiğı ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile hava seferlerinin yapılmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının öngörüldüğü görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Sırbistan ile imzalanan Sivil Havacılık Anlaşmasının bu ülkeyle son dönemde hızla gelişen ve derinleşen ilişkilerimiz adına çok önemli olduğu,

Sivil havacılık anlamında uluslararası alanda temel olarak 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasının alındığı ancak bu anlaşma ile ticari hakların kayda geçirilmesi hususunun biraz zorlaştığı, daha sonra Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere arasında 1946 yılında imzalanan Sivil Havacılık Anlaşmasıyla kayda geçirilemeyen ticari hakların ikili anlaşmalarla kayda geçirilmesi sürecinin başlatıldığı, bu anlamda ülkelerin sivil havacılık anlaşmalarıyla uluslararası rejimin kayda geçiremediği hususları ikili anlaşmalarla kayda geçirebildiği,

Esasen Türkiye ile Sırbistan arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tamamen bu sivil havacılık alanındaki iş birliğimizin ticari boyuta da yansımaları açısından çok önemli olduğu ve bu amaçla 2015 yılında imzalandığı,

Balkanların istikrarı ve barışı açısından Sırbistan’ın son derece önemli bir konumda olduğu, Anlaşmanın bu ülkeyle ekonomik ve ticari iş birliği ile turizmin geliştirilmesi bakımından destekleyici ve kilit önemde olacağı,

Son yıllarda gelişen karşılıklı ziyaretlerle ilişkilerin daha da derinleşmesi ve geliştirilmesi için 9 farklı anlaşmaya daha imza atıldığı, Bosna Hersek-Sırbistan-Türkiye Üçlü Liderler Zirvesi’nin gerçekleştirildiği, bunların bölgesel iş birliği ve refah havzası oluşturulması açısından son derece önemli adımlar olduğu, bu anlamda Hava Ulaştırma Anlaşmasının da bunları destekleyici mahiyette olduğu,

Türkiye’nin sivil havacılıkta son on yedi yılda çok önemli gelişmeler kaydederek bugün itibarıyla şirketlerimizin 126 farklı ülkede 326 farklı şehre tarifeli seferler düzenlediği, Sırbistan’ın da Türk Hava Yolları başta olmak üzere hava yolu şirketlerimizin mevcut genişleme ve açılım stratejileri kapsamında ticari ortaklıklarını geliştirmek istedikleri bir ülke olduğu,

Sırbistan tarafınca iç onay süreci tamamlanan anlaşmanın kabulü halinde ilişkilerimizin bu alanda hız kazanacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Erzurum	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Aziz Babuşcu</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirileceklerdir),

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

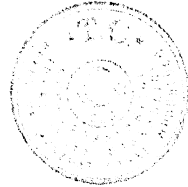
Uluslararası hava hizmetlerine ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyüme, ticaret, turizmi, yatırımı ve tüketicilerin refahını arttırdığını bilginde olarak,

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan, kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, hava hizmetlerini olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenini sarsan tehdit eylemleri konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava hizmetlerinde en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamayı isteyerek:

Kendi ülkeleri arasında ve dışında tarifeli hava hizmetleri tesis etmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı arzu ederek,

aşağıdaki maddelerde anlaşmışlardır:

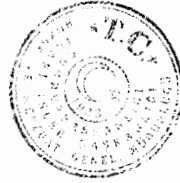


MADDE 1

TANIMLAR

İşbu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıda belirtilen anlamları taşıyacaklardır:

- a) "Sözleşme" terimi; 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade etmekte ve her iki Akit Tarafça yürürlüğe konması veya kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. Maddesi altında kabul edilen tüm Ekleri ve 90. ve 94. Maddeler uyarınca Eklerde veya Sözleşmede yapılan tüm değişiklikleri içermektedir.
- b) "Havacılık otoriteleri" terimi, Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM) ve Sırbistan Cumhuriyeti için Sırbistan Cumhuriyeti Sivil Havacılık Müdürlüğünü veya bahse konu her iki ülke için hâlihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir.
- c) "Anlaşma" terimi işbu Anlaşmayı, işbu anlaşmanın Ek'ini ve işbu Anlaşma'yı ya da Ek'ini vadi eden herhangi bir protokolü ifade etmektedir.
- d) "Ek" terimi, işbu Anlaşmanın Ek'ini veya işbu Anlaşmanın 18. Maddesinin (İstisnalar) ve 19. Maddesinin (Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir.
- e) "Tayin edilen havayolu şirketi" terimi, işbu Anlaşmanın 3. Maddesi uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş herhangi bir havayolu şirketini ifade etmektedir.
- f) "Ücret Tarifesi" terimi, postanın taşınmasına ilişkin ücretler ve koşullar hariç tutulmak kaydıyla, acentelik hizmetleri ile diğer ek hizmetlerin ücretleri ve koşulları da dahil olmak üzere, yolcuların, bagajların ve kargonun taşınması için ödenecek ücretleri ve bu ücretlerin tabii olduğu koşulları ifade etmektedir.
- g) "Ülke" terimi, Sözleşmenin 2. Maddesinde tanımlanan anlamında kullanılmaktadır.
- h) "hava hizmetleri", "uluslararası hava hizmetleri", "havayolu şirketleri" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri, Sözleşmenin 96. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır.
- ı) "Kapasite" terimi hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü, mutabık kalınan hizmetler için, bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belirli bir dönemde işletilen frekans sayısının çarpımını ifade etmektedir.
- j) "Betirlenen hatlar" terimi, işbu Anlaşmanın Ekinde onaylanmış veya onaylanacak hatlar: ifade etmektedir.

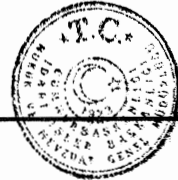


- k) "Mutabık kalınan hizmetler" terimi yolcuların, bagajların, kargonun ve postanın birlikte veya birbirinden ayrı olarak taşınması amacı ile, belirlenen hatlarda, işbu Anlaşma hükümlerine uygun bir şekilde işletilebilecek tarifeli uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir,
- l) "Kullanıcı ücretleri" terimi, bir Akit Tarafça diğerine sağlanan havalimanlarının, hava seyrüsefer tesislerinin, ilgili diğer hizmetlerin veya havacılık güvenliği ve emniyeti tesislerinin ve hizmetlerinin kullanımı için tarh edilen harçları ve ücretleri ifade etmektedir.
- m) "Birden çok taşıma türü kullanılarak sunulan hizmetler" terimi yolcuların, bagajların, kargonun ve postanın ücret veya kira karşılığında hava aracı ve bir ya da daha fazla sayıda yer aracı ile toplu olarak taşınmasını ifade etmektedir,
- n) "Yedek parçalar" terimi, motorlar da dâhil olmak üzere, yenileme veya onarım amacı ile hava aracına monte edilecek kısımları ifade etmektedir.
- o) "Trafik" terimi; yolcular, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir.
- p) "Yer hizmetleri" terimi, yolcu, kargo ve bagaj hizmetleri ve ikramı servisleri ve/veya hizmetleri de dahil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli hizmetlerin teminini ifade etmektedir.
- q) "Olağan teçhizat" terimi çıkartılabilir nitelikteki yedek parçalar ve malzemeler dışında ilk yardım ve yaşamsal teçhizat da dâhil olmak üzere, uçuş sırasında kullanılan tüm malzemeleri ifade etmektedir;

MADDE 2

HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, belirtilen hatlar üzerinde, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, mutabık kalınan hizmetlerin tesis edilebilmesi ve işletilebilmesi amacı ile diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmada belirtilen hakları tanımaktadır.
2. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri aşağıda belirtilen haklardan yararlanacaklardır:
- a) diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçuş hakkı,
- b) diğer Akit Tarafın ülkesinde trafik dışındaki amaçlar için duraklama hakkı,
- c) mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi sırasında, yolcuları, kargoyu ve postayı almak ve/veya indirmek amacıyla diğer Akit Tarafın ülkesinde, işbu Anlaşmanın Ek'inde belirtilen noktalarda duraklama hakkı.
3. İşbu Maddenin 2. fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketine, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu diğer tarafın ülkesindeki noktalar arasında ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, kargo ve posta alma hakkı verdiği şeklinde anlaşılabilir.



MADDE 3

HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN TAYİNİ VE İŞLETME YETKİSİNİN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa yazılı olarak bildirmek suretiyle belirlenen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri yürütmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolu şirketi tayin etme hakkına sahip olacaktır.
2. Akit Taraflardan herhangi birinin havayolu şirketi tayinine ilişkin bildirimimin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri işbu Maddenin 3. ve 4. fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin tanyacaktır.
3. Bir Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, işletme yetkisini tanımadan önce, diğer Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin, sözü geçen havacılık otoritelerince, uluslararası hava hizmetlerinin yürütülmesinde uygulanan yasa ve yönetmeliklerin şartlarını yerine getirebilecek yeterlilikte olduğunu kanıtlamasını talep edebilecektir.
4. Her bir Akit Taraf, söz konusu havayolu şirketinin mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyuşundakilerin yetkisinde olduğundan ve/veya söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Devletin, işbu Anlaşmanın 15. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 16. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara sahip olduğundan ve bu standartları uyguladığından emin olamaması halinde, işbu Maddenin 2. fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddedebilecek veya tayin edilen havayolu şirketinin işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde belirlenen hakları kullanılabilmesi için birtakım şartlar uygulanmasını gerekli görebilecektir.
5. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş bir havayolu şirketi, işbu Anlaşma'da yer verilen diğer şartlara uyması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilecektir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketine verilmiş bulunan işletme yetkisini iptal etme veya bu havayolu şirketi tarafından işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olacaktır:
 - a) söz konusu havayolu şirketinin mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyuşundakilerin yetkisinde olduğuna kanaat getirememesi.



- b) söz konusu havayolu şirketinin, yetkileri tanıyan Akit Tarafın Sözleşme hükümleri uyarınca uluslararası hava hizmetlerinin yürütülmesinde uyguladığı yasalara ve yönetmeliklere uygun davranmaması,
- c) tayin edilen havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetleri işbu Anlaşma'da belirtilen koşullara göre işletmemesi
2. İptalin, askıya alma işleminin veya bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen şartların derhal uygulanması kanunların veya yönetmeliklerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak işbu Anlaşmanın 18. Maddesi hükümleri uyarınca diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir.

MADDE 5

KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Akit Taraflar diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu şirketlerine, benzer uluslararası hava hizmetlerini işleten kendi havayolu şirketlerine tarh edilen ücretlerden daha yüksek ücretler tarh etmeyecek veya tarh edilmesine izin vermeyeceklerdir.
2. Bir Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin, diğer iki Akit Tarafın ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütmesine ve kendi tercihi doğrultusunda, yerel kanun ve yönetmelikler uyarınca gerekli görülmesi halinde, tamamen ya da kısmen, diğer Akit Tarafın yetkili makamları tarafından yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini almasına izin verilecektir.
3. Akit Taraflar, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolu şirketleri arasında, pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayolu şirketlerini temsil eden kuruluşlar vasıtasıyla görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekleyecekler ve teşvik edeceklerdir. Kullanıcılar, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilecektir.

MADDE 6

GÜMRÜK HARÇLARINDAN VE VERGİLERİNDEN MUAFİYET

1. Beraberindeki olağan teçhizatı, yedek parçaları, yakıt ve yağ stokları ve ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol ve diğer ürünler ile sigara) de dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizat, yedek parçalar, sarf malzemeleri ve ikmal malzemeleri bu Akit Tarafın ülkesinden ayrılana kadar hava aracında kalmak kaydıyla, her türlü gümrük harcından, sair ithalat vergilerinden, muayene ücretinden ve vergilerden muaf olacaktır.

2. Aşağıda sayılan maddeler de, ifa edilen hizmetlere ilişkin ücretler dışında, benzer harç ve vergilerden muaf tutulacaktır:

a) hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafaçta tayin edilen havayolu şirketi tarafından mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar,

b) motorlar da dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafaçta tayin edilen havayolu şirketi tarafından mutabık kalınan hizmetlerde kullanılan hava aracının bakım ve onarımı için diğer Akit Tarafın ülkesine giren yedek parçalar ve olağan havacılık teçhizatı,

c) Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri.

İşbu fıkrada atıfta bulunulan maddelerin gümrük nezaretinde veya kontrolünde tutulması gerekebilecektir.

3. Herhangi bir Akit Tarafın, hava aracında bulundurulana olağan havacılık teçhizatı, malzemeler, ikmal malzemeleri, yakıt ve yağ stokları ve yedek parçalar diğer Akit Tarafın ülkesine sadece bu Akit Tarafın gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilecektir. Bu durumda, bu teçhizat ve malzemeler söz konusu Akit Tarafın gümrük mevzuatına göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu gümrük otoritelerinin gözetiminde tutulabilecektir.

4. Uçak biletleri, havayolu konşimentoları, tayin edilen havayolu şirketinin amblemini taşıyan sair basılı malzemeler ve tayin edilen havayolu şirketi tarafından ücretsiz olarak dağıtılan reklam ve tanıtım materyalleri de dahil olmak üzere herhangi bir Akit Tarafaçta tayin edilmiş bir havayolu şirketi tarafından kullanılan gerekli belgeler diğer Akit Tarafın ülkesinde gümrük harçlarından ve benzeri sair harçlardan muaf tutulacaktır.

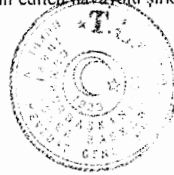
5. Depolama ve gümrüklemeyle ilişkin hizmetler için tarh edilen harçlar Akit Tarafların ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak tahsil edilecektir.

MADDE 7

MUTABIK KALINAN HİZMETLERİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN PRENSİPLER

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketlerine, mutabık kalınan hizmetleri iki Akit Devletin ülkeleri arasında yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkan sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafaçta tayin edilen havayolu şirketleri tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenmesini önlemek amacıyla, diğer Akit Tarafaçta tayin edilen havayolu şirketinin çıkarları dikkate alınacaktır.



3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olacak ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında yolcular ve posta da dâhil olmak üzere kargo için mevcut ve makul olarak beklenen ulaşım ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri tarafından sağlanacak toplam kapasite ve hizmet frekansları, Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.

5. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, yayımlanması öncesinde, uçuş programlarını, mutabık kalınan hizmetlerin belirlenen hatlarda işletilmeye başlanacağı tarihten en az otuz (30) gün önce, onay için diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine sunacaklardır. Uçuş programları sunulacak hizmetin türüne ve frekansına, hava aracının tipine ve uçuş programlarının geçerlilik süresine ilişkin bilgileri içerecektir. Bu koşullar uçuş tarifeleri üzerinde bilahare yapılabilecek değişiklikler için de geçerli olacaktır.

MADDE 8

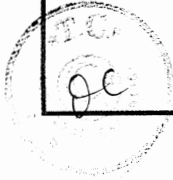
BİRDEN ÇOK TAŞIMA TÜRÜ KULLANILARAK SUNULAN HİZMETLER

Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketlerinin, Akit Tarafların yürürlükteki yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi ile bağlantılı olarak, Akit Tarafların ülkelerinde veya üçüncü ülkelerde bulunan noktalar arasında her türlü yer aracı vasıtasıyla ulaşım hizmeti sunmalarına izin verilecektir. Havayolu şirketleri bu hizmetleri kendi yer araçları vasıtasıyla sunabilecekleri gibi, kod paylaşımı da dahil olmak üzere, yer araçları ile taşımacılık hizmeti sunan diğer şirketlerle yapacakları düzenlemeler vasıtasıyla da sunabileceklerdir. İlgili ulaşım hizmeti tedarikçilerinin yolculara ve sevkiyat yapmak isteyen kişilerle kuruluşlara bildirilmesi koşuluyla, birden çok taşıma türü kullanılarak sunulan hizmetler uzun menzilli hizmet olarak ve hava ulaşımını yer araçları vasıtasıyla gerçekleştirenler: ulaşım ile birleştirmek suretiyle tek bir fiyat karşılığında sunulabilecektir.

MADDE 9

İSTATİSTİK RAPORLARININ SUNULMASI

Akit Tarafların havacılık otoriteleri, talep edilmesi halinde, diğer akit Tarafın Havacılık Otoritelerine, müştereken belirlenen bir süre içerisinde yürütülen mutabık kalınan hizmetlere ilişkin periyodik istatistik raporlar veya sair istatistik raporlar sunacaklardır. Bu raporlar söz konusu havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşımış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.



MADDE 10

YASALARIN VE YÖNETMELİKLERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın, uluslararası hava hizmetinde bulunan bir hava aracının, ülkesine girişi, kalışı ve çıkışı veya bu hava aracının işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili yasa ve yönetmelikleri, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin hava araçlarına, bu hava araçlarının ilk Akit Tarafın ülkesinde buldukları sırada da uygulanacaktır.
2. Bir Akit Tarafın yolcu, bagaj, mürettebat, posta ve kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili pasaport, gümrük, döviz ve sağlık kontrolü gibi formaliteleri düzenleyen yasa ve düzenlemeler, söz konusu ülke sınırları dahilinde buldukları süre zarfında, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin hava araçlarına alınan yolcu, mürettebat, bagaj, kargo veya posta için de geçerli olacaktır.

MADDE 11

TRANSİT GEÇİŞ

1. Akit Tarafların yasa ve yönetmeliklerine tabi olmak kaydıyla, bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete karşı alınan güvenlik önlemleri ve narkotik ve psikotrop madde kontrolü haricinde sadece basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulacaklardır.
2. Bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde bagajlar, kargo ve posta, söz konusu akit Tarafın ülkesinde uygulanan gümrük vergilerinden, harçlardan ve sair vergilerden muaf tutulacaktır.

MADDE 12

SERTİFİKA VE LİSANSLARIN TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli kılınan ve halihazırda yürürlükte olan uçuş elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, söz konusu sertifikaların veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha yüksek seviyede olması halinde, mutabık kalınan hizmetlerin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınacaktır.
2. Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarının ve lisansların geçerliliğini tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.



3. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayolu şirketine ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve işbu Madde'nin 1. fıkrasında atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla havacılık otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilecektir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (İşletme Yetkisinin İptali ve Askıya Alınması) uygulanmasına gerekçe oluşturacaktır.

MADDE 13

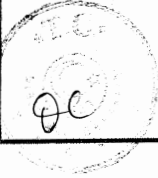
KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Her bir Akit Taraf, mütakabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerine, kendi ülkelerinde, uluslararası hava hizmetlerinin işletilmesi ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, havale etme hakkı taniyacaktır.
2. Bu havale işlemleri, bu işlemin gerçekleştirildiği Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan yasalara ve yönetmeliklere uygun bir şekilde, işlem tarihinde geçerli olan resmi döviz kuru üzerinden, serbestçe çevrilebilir bir para birimi ile gerçekleştirilebilecek ve bu işlemler sadece bankalar tarafından bu tür işlemlere uygulanan ücretlere tabi olacaktır..
3. Akit Taraflar arasında çift vergilendirmenin önlenmesine yönelik özel bir anlaşmanın ya da kazançların transferine yönelik özel bir anlaşmanın imzalanmış olması durumunda bu Anlaşmaların hükümleri geçerli olacaktır.

MADDE 14

HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN TEMSİLCİLİKLERİ

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, diğer akit Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, hava taşımacılığı hizmetinin ve hava taşımacılığı hizmetinin sunulabilmesi için gereken diğer fer'i ürünlerin ve tesislerin tanıtımı ve satışı için diğer Akit Tarafın ülkesinde temsilcilikler açma hakkına sahip olacaktır.
2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi, mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan idari, teknik ve operasyonel personelini, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, ikamet ve istihdamla ilgili yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve burada bulundurma hakkına sahip olacaktır.



3. Bir Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketi, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, kendi taşımacılık belgelerini kullanarak kendisi tarafından sunulan taşımacılık hizmetlerini satma hakkına sahip olacaktır. Bu satışlar doğrudan tayin edilen havayolu şirketlerinin temsilcilikleri tarafından gerçekleştirilebileceği gibi yetkili acenteleri vasıtasıyla da gerçekleştirilebilecektir.

MADDE 15

HAVACILIK EMNİYETİ

1. Akit Taraflardan herhangi biri, diğer Akit Taraflarca havacılık tesislerine ve hizmetlerine, mürettebata, hava aracına veya hava aracının işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak herhangi bir zamanda istişarelerde bulunmayı talep etme hakkına sahip olacaktır. Bu istişarelerin Akit Taraflardan birinin diğer Akit Taraflarca yapılan yazılı talebi tebellüğ ettiği tarihi izleyen otuz (30) gün içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

2. İşbu Madde'nin 1. paragrafında atıfta bulunulan istişareleri müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın işbu Maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan alanlarda emniyet standartlarını ilgili tarihte Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve bu standartlarına uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer Akit Tarafa bildirecektir. Diğer Akit Tarafın on beş (15) gün ya da Akit Taraflarca, yazılı bildirimlerin diplomatik kanallar yoluyla teatisi marifetiyle müştereken kararlaştırılabilecek daha uzun bir süre içerisinde gerekli önlemleri almaması söz konusu tespitte bulunan Akit Tarafın işbu Anlaşmanın 4. Maddesini uygulanmasına gerekçe teşkil edecektir.

3. Sözleşmenin 33. Maddesindeki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketi tarafından diğer Akit Tarafın ülkesine incek veya ülkesinden kalkacak şekilde gerçekleştirilen uçuşlarda işletilen bir hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunduğu sırada, olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla, bu hava aracında ve rampada, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından hava aracının ve mürettebatın belgelerinin geçerliliği ile hava aracının ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek amacı ile denetimler (işbu Maddede "rampa denetimi" olarak adlandırılacaktır) gerçekleştirilebilecektir.

4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi; ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:

a) bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması, veya,

b) Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanmadığı ve uygulanmadığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde.

rampa denetimini icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.

5. İşbu Madde'nin 3. fıkrası uyarınca bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından işletilen hava aracına rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolu şirketinin temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf işbu Madde'nin 4. fıkrasında belirtilen ciddi kaygıların oluştuğu sonucuna varabilecek ve söz konusu fıkra da belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.

6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir veya bir dizi rampa denetimi sonucunda, bir rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, istişareler sonrasında ya da sair nedenlerle, hava yolu şirketinin operasyonlarının emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafça tayin edilmiş olan havayolu şirketinin işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olacaktır.

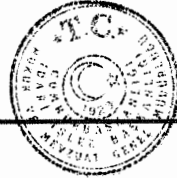
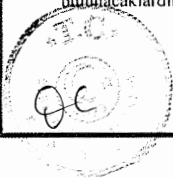
7. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Madde'nin 2. veya 6. fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirecektir.

MADDE 16

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan hak ve yükümlülükleri doğrultusunda, sivil havacılık güvenliğinin yasa dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlara ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Sözleşmenin, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşmenin, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Sözleşmenin, 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Protokolün ve 1 Mart 1991'de Montreal'de imzaya açılan Piastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesinin ve sivil havacılık güvenliğine ilişkin olarak düzenlenen ve her iki Akit Taraf için de bağlayıcı nitelik taşıyan diğer tüm sözleşmelerin hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar; sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı girişilebilecek diğer yasa dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer tehditleri bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.



3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından tesis edilen ve Sözleşmeye Ek olarak kabul edilen tüm havacılık güvenliği hükümlerine ve teknik şartlara uygun olarak hareket edecekler ve kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgahı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin bu tür havacılık güvenliği hükümlerine ve uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır. Bu bağlamda her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ile yukarıda belirtilen Ek'lerdeki havacılık güvenlik standartları arasındaki farklılıkları bildirmelidir. Her bir Akit Taraf herhangi bir zamanda diğer Akit Taraftan bu tip farklılıkları diğer Akit Tarafa görüşmek için işbu Anlaşmanın 18. Maddesi (İstisnalar) hükümleri uyarınca gerçekleştirilmeye üzere acil istişare talebinde bulunabilecektir.

4. Akit Taraflar söz konusu hava aracı işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkende kalman süre zarfında diğer Akit Tarafa, işbu Madde'nin 3. fıkrasında atıfta bulunulan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkelerinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, bagajların, kargonun ve ikmal malzemelerinin yükleme veya boşaltma sırasında ve öncesinde kontrol edilmesi amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul ölçülerde özel güvenlik tedbirleri alınması yolumda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya bu hava aracının, hava aracının yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının veya hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidin insan hayatı konusunda riski asgariye indirmek suretiyle hızlı ve emniyetli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

MADDE 17

ÜCRET TARİFELERİ

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayolu şirketlerinin tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerde sınırlıdır:

- Makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;
- Pazardaki hakim konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve

c) Havayolu şirketlerini doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.

2. İşbu Maddenin (1) fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerinden onay alması gerekmektedir.

3. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolu şirketlerinin ücret tarifelerini tek başlarına veya diğer havayolu şirketleri ile birlikte belirlerken, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde pazar gücünü suistimal etmesine izin vermeyecektir.

4. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu şirketleri tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabaktır:

a) belirlenen hatlardaki hizmetlerin sağlanabilmesi için gereken maliyetleri tümüyle karşılamayacak ücretlerin ve fiyatların tatbik edilmesi;

b) söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi.

c) söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi üzerinde önemli ekonomik etkileri olması veya bu şirketi önemli ölçüde zarara uğratması, ve

d) hattaki hakim konumun suistimaline işaret eden davranışlar.

5. Havacılık Otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından önerilen veya uygulamada olan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, Havacılık Otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Akit Taraflardan herhangi birinin Havacılık Otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolu şirketinin ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek tarafı müdahalede bulunmayacaktır.

6. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.

MADDE 18

İSTİŞARELER

1. Herhangi bir Akit Taraf veya bu Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, herhangi bir zamanda, diğer Akit Tarafla veya diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleriyle istişarelerde bulunmayı talep edebilecektir.



2. Akit Taraflarca aksi yönde bir mutabakata varılmadığı müddetçe, herhangi bir Akit Tarafça ya da bu Akit Tarafın Havacılık Otoritelerince talep edilen istişarelerin, en geç bu yazılı talebin tebellüğ edildiği tarihi izleyen altmış (60) günü içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.

MADDE 19

DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Taraflardan herhangi biri, işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapması gerektiğine kanaat getirmesi halinde, işbu Anlaşmanın 18. Maddesi (İstişareler) hükümleri uyarınca Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri arasında istişareler gerçekleştirilmesi talebinde bulunabilecektir.
2. İşbu Anlaşma üzerinde yapılacak değişiklikler, herhangi bir Akit Tarafça diğer Akit Tarafa söz konusu değişikliğin yürürlüğe girmesi için gereken tüm şartları yerine getirdiğini bildiren en son tarihli diplomatik notanın diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.
3. İşbu Anlaşma'nın Ek'ine yönelik değişiklikler doğrudan Akit Tarafların Havacılık Otoritelerinin karşılıklı mutabakatı ile yapılabilecek ve diplomatik nota teatisi ile teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 20

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARA UYGUNLUK

İşbu Anlaşma'da yer verilen herhangi bir hususu ilgilendiren ve her iki Akit Tarafın da katıldığı çok taraflı bir anlaşmanın yürürlüğe girmesi halinde, işbu Anlaşma'nın ve Ek'inin hükümleri söz konusu çok taraflı anlaşmanın hükümlerine uygunluk sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 21

SONA ERME

İşbu Anlaşma süresiz olarak imzalanmıştır.

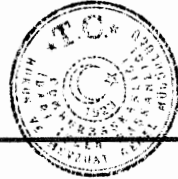
Akit Taraflar her an diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmayı feshetmek istediklerini yazılı olarak bildirebileceklerdir. Bu bildirim eş zamanlı olarak Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de gönderilecektir. Bu durumda, feshet bildirimini karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, işbu Anlaşma, sona erme bildiriminin diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihten on iki (12) ay sonra sona erecektir. Diğer Akit Tarafın bildirimini tebellüğ ettiğini teyit

etmemesi durumunda, bu bildirim, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün bildirimini tebellüğ ettiği tarihten on dört (14) gün sonra tebellüğ edilmiş olduğu kabul edilecektir.

MADDE 22

İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit Taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlık çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle uyuşmazlıklarını Havacılık Otoriteleri arasında yürütülecek müzakereler yoluyla çözmeye çaba göstereceklerdir.
2. Havacılık Otoritelerinin müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.
3. Akit Tarafların, işbu Anlaşma'nın 1. ve 2. fıkralarının hükümleri doğrultusunda bir çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, söz konusu uyuşmazlık, birer üyesi her bir Akit Tarafça belirlenecek, üçüncü üyesi ise Akit Taraf Devletlerden birinin vatandaşı olmamak ve bu hakemin belirlendiği tarih itibarıyla her iki Akit Tarafın da diplomatik ilişkide olduğu bir Devletin vatandaşı olmak kaydıyla, bu iki hakem tarafından belirlenecek, üç hakemden oluşan bir Hakem Heyetine sunulacaktır.
4. Uyuşmazlığın tahkime götürülmesi durumunda, Akit Taraflar, uyuşmazlığın tahkime götürüleceğine dair diğer Akit Tarafça diplomatik kanallar yoluyla yapılan bildirimini tebellüğ ettikleri tarihi izleyen altmış (60) gün içerisinde aday gösterecekleri hakemi belirleyeceklerdir ve üçüncü hakem ise bu tarihten itibaren altmış (60) gün içerisinde belirlenecektir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirlenen süre içinde aday göstereceği hakemi belirlememesi veya üçüncü hakemin öngörülen süre içerisinde tayin edilmemesi halinde, her bir Akit Taraf Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanından, duruma bağlı olarak bir ya da daha fazla sayıda hakem tayin etmesini talep edebilecektir.
5. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanının Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olması durumunda, hakemler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkan Yardımcısı tarafından tayin edilecektir. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkan Yardımcısının Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olması durumunda, hakemler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün, Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan en kıdemli üyesi tarafından tayin edilecektir.
6. Üçüncü hakem Hakem Heyetinin Başkanı sıfatı ile hareket edecektir.
7. Hakem Heyeti, usullerini ve tahkim işleminin yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi olmak kaydıyla belirleyecektir.
8. Hakem Heyeti tarafından verilen kararlar Akit Taraflar açısından bağlayıcı nitelik taşıyacaktır.
9. Her bir Akit Taraf kendi hakeminin masraflarının yanı sıra tahkim işlemlerinde temsil edilmesinden doğan masrafları da karşılayacaktır. Hakem Heyeti Başkanının masrafları ve diğer müşterek giderler Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.



MADDE 23

ANLAŞMANIN TESCİLİ

İşbu Anlaşma ve işbu Anlaşma'da veya Ek'inde yapılacak tüm değişiklikler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü nezdinde tescil edilecektir.

MADDE 24

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gereken tüm prosedürlerini tamamladıklarını diplomatik kanallar yoluyla karşılıklı olarak birbirlerine bildirdikleri en son tarihli notanın tebellüğ edildiği tarihi izleyen ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

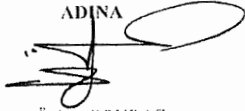
16 Nisan 1953 tarihinde, Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ankara'da imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması, Sırbistan Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkiler bakımından, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sona erecektir.

Yukarıdaki hususlar muvaceshinde, aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış taraflar işbu Anlaşmayı imzalamışlardır

Her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere Antalya'da de 19 Ekim 2015 tarihinde, Türkçe, Sırpça ve İngilizce dillerinde çift nüsha halinde düzenlenmiştir.

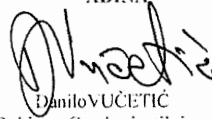
İşbu Anlaşma'nın hükümlerine ilişkin herhangi bir yorumlama tarkılığının oluşması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

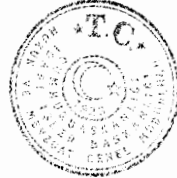


Özkan POYRAZ
Müsteşar Yardımcısı
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA



Danilo VUČETIĆ
Sırbistan Cumhuriyeti'nin
Türkiye Büyükelçisi



EK

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu şirketi aşağıda belirtilen hatlar üzerinde her iki yönde tarifeli uluslararası hava hizmetleri işletme hakkına sahip olacaktır:

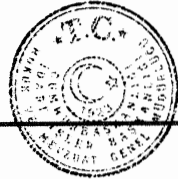
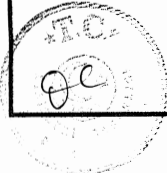
Türkiye Cumhuriyetindeki Noktalar	Ara noktalar	Sırbistan Cumhuriyetindeki Noktalar	İleri noktalar
Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta

2. Sırbistan Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu şirketi aşağıda belirtilen hatlar üzerinde her iki yönde tarifeli uluslararası hava hizmetleri işletme hakkına sahip olacaktır:

Sırbistan Cumhuriyetindeki Noktalar	Ara noktalar	Türkiye Cumhuriyetindeki Noktalar	İleri noktalar
Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta

NOTLAR:

- İlgili hat üzerindeki mutabık kalınan hizmetlerin başlangıç ve bitiş noktasının ilgili havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın ülkesinde herhangi bir uçuşta ya da tüm uçuşlarda yukarıda belirtilen ara noktaları veya ileri noktaları kullanmayabilecektir.
- Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri beşinci trafik haklarını tatbik etmeksizin, tüm ara noktalara ve ileri noktalara uçabilecektir. Yukarıda belirtilen hatlar üzerindeki ara noktalar ve ileri noktalar her iki Akit Tarafın Havacılık Otoritelerince müştereken belirlenecektir.
- Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, Akit Tarafların Havacılık Otoritelerince onaylanması koşuluyla, herhangi bir ara noktaya veya herhangi bir ara noktadan ve herhangi bir ileri noktaya veya herhangi bir ileri noktadan, herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın beşinci trafik haklarını tam olarak tatbik etmek suretiyle her türlü hizmeti (ayrı ayrı veya birlikte yolcu ve kargo) işletebileceklerdir.
- Yukarıda belirtilen hatlar üzerinde, mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi veya yürütülmesi sırasında, her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri, aşağıda belirtilen havayolu şirketleri ile, ilgili tüm ülkelerin diğer Akit Tarafın havayolu şirketleri ile diğer havayolu şirketleri arasında, bu ülkeye, bu ülkeden veya bu ülke üzerinden düzenlenecek hizmetlerle ilgili olarak benzer düzenlemeler yapılmasına yetki veya izin vermesi koşuluyla, kod paylaşımı düzenlemeleri gibi işbirliği düzenlemelerine katılabileceklerdir.



- a) diğ er Akit Tarafın havayolu şirk eti veya şirketleri ve,
- b) herhangi bir üçüncü ülkenin havayolu şirk eti veya şirketleri.

Her iki Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, aşağıda belirtilen koşulların yerine getirilmesi kaydıyla bu tür düzenlemelere izin vereceklerdir:

- a) ilgili tüm havayolu şirketlerinin ilgili yetkilere ve trafik haklarına sahip olmaları,
- b) normal koşullar altında bu tür düzenlemelere tatbik edilen şartları karşılamaları ve,
- c) satılan her bilet için, alıcıyı satış noktasında hizmetin hangi kısmında hangi havayolu şirketinin görev yapacağı ve alıcının hangi havayolu şirk eti ile akdi bir ilişkiye gireceği konusunda bilgilendirmeleri.

Kod Paylaşımı hizmetlerinin kod paylaşımı yoluyla başka bir havayolu şirk eti tarafından işletilen bir hava aracı ile hava ulaşımı hizmeti sunan pazarlamacı havayolu şirketinin frekans hakkından sayılmayacağı hususu her iki Akit Tarafın ortak anlayışıdır.

5. Her bir Akit Taraf kendi ülkesi içindeki Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri'nin Düzenlenmesi ve İşletilmesi için ICAO Yönetmelik Kurallarını uygulayacaktır.

6. a) Her bir Akit Taraf, Akit Tarafların ülkeleri arasında kendi havayollarınca işletilen ve yolcu taşıyan tüm uçuşlarda sigara içilmesini yasaklayacak veya kendi havayollarının yasaklamasını sağlayacaktır. Bu yasak, hava aracının tüm bölümlerinde uygulanacak ve yolcular uçağa alınmaya başladığı andan, yolcuların uçağa alınmasının tamamlandığı ana kadar geçerli olacaktır.

b) Her bir Akit Taraf, kendi havayollarının, yolcularının ve mürettebatının sigara yasağına uymasını sağlamak amacı ile bu kurallara uyulmaması durumunda ilgili yasalar ve yönetmelikler doğrultusunda gerekli cezaların uygulanması da dâhil olmak üzere makul gördüğü tüm önlemleri alacaktır.

